

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exemplorum Libri Tres

Liber Secundus, Siue Exempla, In Septem Capitalium Vitiarum
Detestationem, Per Quadragesimam, Anno M. DC. XLVI. narrata

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1650

§. 27. Se ipsos occidentium insania.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48186](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48186)

XXVII.

SE IPSOS OC-
CIDENTIVM
INSANIA.
2. Reg. 1.

2. Reg. 17. 23.

Sed his omnibus longè amentius sibi fortunisq; suis irascun-
tur, qui impatientia intemperisq; eò adiguntur, vt sibi ipsi
statuant inferre manus violentas. Sic, vt de Pyramo & Thysbe ni-
hil dicam, ac ijs, qui eos insanis amoribus imitantur; seque ipsos
interimunt, quando ijs frui non possunt; apud Græcos Ajax, apud
Hebræos rex Saul, in proprium gladium incubuit. Sic *Achitophel*
videns, quòd non fuisset factum consilium suum, disposita domo sua suspen-
dio interijt. Quo mortis genere etiam Iudas animam suam, ex arbo-
re in Orci barathrum, præcipitavit. Herodes quoque mortem sibi
ipse conscivit, ne se diutiùs viuum vermibus permetteret epulan-
dum. Quod & de Pontio Pilato refert Gregorius Turonensis. Apud
Ethnicos innumeri tales extiterunt. Ibi non tantùm Dido, & eius
soror Anna; non Cleopatra modò & Lucretia; neque sola Euadne,
Biblis, Sappho, Iocasta, Phædra, Phyllis, Anatolia, & aliæ despera-
ti spiritus feminae; sed etiam Aegeus Atheniensis, Hæmon Theba-
nus, Mopsus Cretenis, Annibal Carthaginensis, Cleomenes Spar-
tanus, Dinocrates Messenius, Eratosthenes Cyrenæus; quin & ipse
ille fortissimus Poëtarum Hercules, voluntaria se se morte pereme-
runt. Occurrunt nostræ quoque ætatis exempla quotidiana, in
quibus quid aliud docetur, quàm irâ furentes eò impelli, vt sibi ipsi
& vitam eripiant, & animam in æterna supplicia mittant, de breui-
bus huius vitæ molestijs, ad nunquam desinendos inferni cruciatus
transituram? Quanta bestia est ira, quæ tales ex hominibus bestias
facit? immo bestijs truculentiores? Pauca enim se ipsas necant.
Cum scorpione possunt autothanati isti venire in comparationem.
Circulum si quis faciat ex ardentibus prunis, in coronæ modum,
humi circumfusus, atque in medium iniiciat viuum scorpionem, vi-
det illico caloris impatientem anxie discursare, & jam hinc, jam ibi
exitum tentare. Si videt se quærere frustra, hinc igne, inde ira ex-
ardescens, retortâ in tergum caudâ se ipsum interimit. Ad hunc
modum exstuant multi, cum rerum suarum exitum non inueniunt:
tunc enim à morte petunt remedium, quasi cum vita calamitates
finirent; quas nequaquam, hac via fugiunt, sed incurrunt, augent,
& de breuib; ac paruis magnas atque æternas faciunt, more illius,
qui ad littus obambulans, ne à pluuia aspergeretur, in mare insili-
uit. Patiens non irascitur. Humilis non curat si parui pendatur.

Ad

Ad hunc modum ira, à diabolo orta, crescit in homine, vt rationem excæcet, voluntatem præcipitet, consulentes non audiat, nemini, nec Deo, nec ipsi irascenti parcat. Et clemens foret, si in corpus tantùm sæuieret; nunc in ipsam quoque animam est truculenta. Nec debent sibi blandiri, qui se non interemerunt irascentes. Siquidem & sanctorum hominum animas hic affectus subinde quatit. Etsi enim illæ tam plumbeas iras non habeant, vt illis semper in Infernum mergantur; grauantur tamen sæpe vsque ad Purgatoriũ. Quàm pauci enim primos statim impatientiæ motus, comprimunt? Quàm rari iram non fouent recordatione iniuriarum? Quàm procliuus sumus ad dicta, vel facta aliorum non excusanda, sed deteriorius interpretanda? Quàm citò turbamur? Quàm parum ferre possumus? Quàm leuibus rebus offendimur? Quàm subito exclamamus, sicut podagræci, qui, etiam cum non tanguntur, solent vociferari, ne tangantur ab ijs qui lecto propinquant? Quàm agrè animam applicamus ad ea cogitanda, quibus iræ igniculi extinguuntur potius, quàm sufflaminantur? Quidam penè omnibus rebus offenduntur, ob rem nauici se sinunt abalienari; exacerbari voluntatem; imminui amorem & bonam de altero existimationem amaritudine infici. Quidam aiunt, se non odisse alterum, sed tantum non libenter aspicere, non libenter colloqui, nõ libenter de eo aliquid audire. Quàm expeditus est in multis impetus vindicandi? & malum pro malo reponendi? occasione data, laudes eius tacendi? nauos vulgandi? à bono impediendi? ignominiam, aut pœnas optandi? tristandi de eius prosperis, lætandi de malis? & si de eo honorificam mentio injiciatur, aliò sermonem deriuandi? contrahendi frontem, & auersum animum rugis ostendendi? aut toruè intuendi? Ne dicam, super eum expuendi? præ indignatione non respondendi? aut respondendi aculeatè? minitandi? conquerendi? obiurgandi? acerbè, ironicè, contumeliosè, cum execratione appellandi? extorquendi, quis hoc vel illud dixerit? quin & percutiendi? manu peduè protrudendi? vexandi? detrahendi? diffamandi? discordias spargendi? Hæc qui agit, nonne odit? At *omnis, qui odit fratrem suum, homicida est. Et scitis, quoniam omnis homicida non habet vitam æternam in semetipso manentem.* Quare & animam suam occidit, cuius vira in gratia Dei consistit. Quin & in proprium quoque corpus

XXVIII.
VARIÆ IRAE
MOTVS ETIAM
PROBIORIBVS
INFESTI.

1. Ioan. 3. 15.